

Accepted Manuscript

Accepted Manuscript (Uncorrected Proof)

Title: Equation Modeling of the Relationship of Irrational Communication Beliefs and Sexual Function with Marital Satisfaction: The Mediating Role of of Basic Psychological Needs

Authors: Sina Forouzmand¹, Simin Bashardoust^{2,*}, Mina Mojtabaei²

1. *Islamic Azad University, Rudehen, Iran.*
2. *Department of Psychology, Islamic Azad University, Rudehen, Iran.*

To appear in: **Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology**

Received date: 2024/01/13

Revised date: 2024/07/22

Accepted date: 2024/09/17

First Online Published: 2024/11/12

This is a “Just Accepted” manuscript, which has been examined by the peer-review process and has been accepted for publication. A “Just Accepted” manuscript is published online shortly after its acceptance, which is prior to technical editing and formatting and author proofing. Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology provides “Just Accepted” as an optional service which allows authors to make their results available to the research community as soon as possible after acceptance. After a manuscript has been technically edited and formatted, it will be removed from the “Just Accepted” Website and published as a published article. Please note that technical editing may introduce minor changes to the manuscript text and/or graphics which may affect the content, and all legal disclaimers that apply to the journal pertain.

Please cite this article as:

Forouzmand S, Bashardoust S, Mojtabaei M. [Equation Modeling of the Relationship of Irrational Communication Beliefs and Sexual Function with Marital Satisfaction: The Mediating Role of of Basic Psychological Needs (Persian)]. Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology. Forthcoming 2024. Doi: <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.30.1.4877.1>

Doi: <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.30.1.4877.1>

نسخه پذیرفته شده پیش از انتشار

عنوان: مدل ساختاری رابطه بین باورهای غیرمنطقی ارتباطی و عملکرد جنسی با رضایت از زندگی زناشویی مردان: نقش میانجینیازهای بنیادین روان شناختی

نویسندگان: سینا فروزمنند^۱، سیمین بشردوست^{۲*}، مینا مجتبائی^۲

۱. دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

۲. گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

نشریه: روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران

تاریخ دریافت: 1402/10/23

تاریخ ویرایش: 1403/05/01

تاریخ پذیرش: 1403/06/27

این نسخه «پذیرفته‌شده پیش از انتشار» مقاله است که پس از طی فرایند داوری، برای چاپ، قابل پذیرش تشخیص داده شده است. این نسخه در مدت کوتاهی پس از اعلام پذیرش به صورت آنلاین و قبل از فرایند ویراستاری منتشر می‌شود. نشریه روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران گزینه «پذیرفته‌شده پیش از انتشار» را به عنوان خدمتی به نویسندگان ارائه می‌دهد تا نتایج آن‌ها در سریع‌ترین زمان ممکن پس از پذیرش برای جامعه علمی در دسترس باشد. پس از آنکه مقاله‌ای فرایند آماده‌سازی و انتشار نهایی را طی می‌کند، از نسخه «پذیرفته‌شده پیش از انتشار» خارج و در یک شماره مشخص در وبسایت نشریه منتشر می‌شود. شایان ذکر است صفحه آرایی و ویراستاری فنی باعث ایجاد تغییرات صوری در متن مقاله می‌شود که ممکن است بر محتوای آن تأثیر بگذارد و این امر از حیطة مسئولیت دفتر نشریه خارج است.

لطفا این‌گونه استناد شود:

Forouzmand S, Bashardoust S, Mojtabaei M. [Equation Modeling of the Relationship of Irrational Communication Beliefs and Sexual Function with Marital Satisfaction: The Mediating Role of Basic Psychological Needs (Persian)]. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. Forthcoming 2024. Doi: <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.30.1.4877.1>

Doi: <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.30.1.4877.1>

Abstract

Objectives: The present study was aims to examin the equation modeling of the relationship of irrational communication beliefs and sexual function with marital satisfaction with the mediating role of of basic psychological needs.

Methods: This is a descriptive- correlational study using structural equation modeling. The statistical population of the current study was all men who visited the Aram clinic in the second half of 1401, located in the 1st district of Tehran of whome 357 people who were selected using the purposefulsampling method with considering the inclusion and exclusion criteria . In order to collect data, Marital Life Satisfaction Scale, Communication Irrational Beliefs Scale, Sexual Performance Questionnaire, and Basic Psychological Needs Questionnaire were used. were used. For the statistical analysis of the data, structural equation modeling with using Amos -24 software was used.

Results: The results of data analysis showed irrational communication beliefs ($r=-0.41$; $p<0.01$) had negative relationship and sexual performance ($r=0.46$; $p<0.01$) and basic psychological needs. ($r=0.56$; $p<0.01$) had a positive relationship with marital satisfaction. Also, the indirect path coefficient between irrational beliefs and marital life satisfaction ($p=0.001$, $\beta=0.189$) is negative and the indirect path coefficient between sexual performance and marital life satisfaction ($p=0.001$, $\beta=0.116$) was positive and significant.

Conclusion: The findings of the present study showed that irrational beliefs and sexual performance have an effect on the satisfaction of men's married life through basic psychological needs. Therefore, changing related irrational beliefs, improving sexual performance and satisfying basic psychological needs in men can lead to improving marital satisfaction.

Keywords: Basic Psychological Need, Marriage, Sex

Extended Abstract

Objectives: Marital satisfaction can be a reflection of people's level of happiness from marital relationships or a combination of satisfaction due to many factors specific to marital relationships. In a healthy marriage, the existence of a good sexual relationship in a way that can ensure the satisfaction of the parties plays an essential role in the success and stability of the family. Another factor that affects the quantity and quality of a couple's relationship and plays an important role in satisfaction and dissatisfaction is Irrational Communication Beliefs. If the basic psychological needs are met, the feeling of self-confidence and self-worth is formed in people, which leads to high satisfaction with life and well-being of people. Basic psychological needs provide the necessary conditions for psychological growth, integration and well-being of a person and explain a wide base of human behavior. Although there is a lot of research in this field, there is still no judgment about how these elements together can predict a pattern of marital satisfaction. On the other hand, identifying the factors that affect the compatibility and satisfaction of couples is very important, can lead us to a better understanding of this phenomenon. Thus, The present study was aims to examin the equation modeling of the relationship of irrational communication beliefs and sexual function with marital satisfaction with the mediating role of of basic psychological needs.

Methods: The current research design was descriptive and the structural equation modeling.. The statistical population of the current study was all men who visited the Aram clinic in the second half of 1401, located in the 1st district of Tehran.. The sample size was selected based on Klein's rule. According to this rule, at least 20 samples are required for each parameter. According to the number of parameters of the current research (15 parameters), a minimum sample of 300 people was required, which was considered to be 357 people to prevent the possible loss of the sample who were selected using the purposeful sampling method. In order to collect data, Enrich's Marital Life Satisfaction Scale, Idelson and Epstein's Communication Irrational Beliefs Scale, Basson et al.'s Men's Sexual Performance Questionnaire, and LaGuardia et al.'s Basic Psychological Needs Questionnaire were used. were used. For the statistical analysis of the data, structural equation modeling with using Amos -24 software was used. To evaluate the fit of the structural equation model several indicators include: Goodness of Fit Index (GFI), Root Mean Squared Error of Approximation (RMSEA), Comparative Fit Index (CFI), Bentler–Bonett normed fit index (NFI)were used by Amos-24 software, In this study, a significance level of less than 0.05 wa considered.

All the ethical principles was considered in this article. All The participants were informed of the procedure of the research and their information was kept confidential

Results: 357 married men who referred to counseling centers participated in the present study. The average and standard deviation of the age of the participants were 36.59 and 7.29 years, respectively, and the average and standard deviation of the age of their spouses were 32.34 and 6.40 years, respectively. Among the participants, 149 people (41.7 percent) are less than 3 years old, 64 people (17.9 percent) are 4 to 6 years old, 42 people (11.8 percent) are 7 to 10 years old, and 102 people (28.6 percent)) had more than 10 years of experience living together with their spouses. The level of education of the participants was 16 (4.5 percent) under diploma, 102 (28.6 percent) diploma, 16 (4.5 percent) postgraduate, 119 (33.3 percent) bachelor and 104 (29.1 percent) was graduate and above.

Table 1 shows the fit indices of the mediation role of Basic Psychological Needs in the relationship between Irrational Communication Beliefs and Sexual Function with Marital Satisfaction

Table1. The fit indices of mediation role of Basic Psychological Needs in the relationship between Irrational Communication Beliefs and Sexual Function with Marital Satisfaction

indices	X² /df	GFI	AGFI	CFI	RMSEA
score	2.49	0.91	0.88	0.94	0.065

The results of data analysis showed irrational communication beliefs ($r=-0.41$; $p<0.01$) had negative relationship and sexual performance ($r=0.46$; $p<0.01$) and basic psychological needs. ($r=0.56$; $p<0.01$) had a positive relationship with marital satisfaction. Also, the indirect path coefficient between irrational beliefs and marital life satisfaction ($p=0.001$, $\beta=0.189$) is negative and the indirect path coefficient between sexual performance and marital life satisfaction ($p=0.001$, $\beta=0.116$) was positive and significant.

Conclusion: Overall, the results of the present study showed that basic psychological needs significantly mediate the relationship between sexual performance and irrational beliefs related to satisfaction with married life. By summarizing the findings of the present research, it is suggested that counseling centers and psychological services provide training to married people with marital complaints on how to satisfy the basic psychological needs of their spouses and ways to increase

marital intimacy. Thus, when the basic needs of the spouses are satisfied and the spouses respond to their own and each other's needs with emotional and logical maturity; Marital satisfaction increases in the such relationships.

Using the purposeful sampling method and the impossibility of random selection of samples was the first limitation of the present study. Also, the only tool for collecting information in this research was a questionnaire that has a self-report aspect, so people respond to the items according to their desire, and there may be a bias in the way they answer in the direction of favorable or unfavorable and this can be affect the research results. In line with these limitations, it is suggested that in future researches, in addition to questionnaires, other data collection methods such as structured or semi-structured interviews should be used and random sampling methods should be used as much as possible.

Keywords: Belief, Marriage, Sexual Function, Need

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

This Study was approved by Ethics Committee of Islamic Azad University of Rudehen (IR.IUMS.REC.1400.1004). All the ethical principles was considered in this article. All The participants were informed of the procedure of the research and their information was kept confidential

Funding

The present research is taken from master's thesis of Sina Forouzmand, Department of Psychology, Faculty of Psychology, and was carried out under the financial support of Islamic Azad University of Rudehen

Authors' contributions

Conceptualization and research:; Methodology:; Writing, review, editing: ; Funding and resources:

Conflict of Interest

The author declared no Conflict of Interest

Acknowledgements

In the end, the author are grateful to all participants in the research and all those who have facilitated the implementation of the research.

نسخه پذیرفته شده پیش از انتشار

چکیده

اهداف: پژوهش حاضر با هدف بررسی مدل ساختاری رابطه بین باورهای غیرمنطقی ارتباطی و عملکرد جنسی با رضایت از زندگی زناشویی مردان با نقش میانجی نیازهای بنیادین روان شناختی انجام شد.

مواد و روش ها: این پژوهش از نوع توصیفی همبستگی و براساس مدلیابی معادلات ساختاری انجام شده است. جامعه آماری شامل کلیه مردانی که در نیمه دوم سال ۱۴۰۱ به کلینک آرام واقع در منطقه ۱ تهران مراجعه کرده‌اند، بود که از بین آن‌ها ۳۵۷ نفر با بهره‌گیری از روش نمونه‌گیری هدفمند و در نظر گرفتن ملاک‌های ورود و خروج پژوهش انتخاب گردید. به منظور جمع‌آوری داده از مقیاس رضایت از زندگی زناشویی، مقیاس باورهای غیرمنطقی ارتباطی، پرسش‌نامه عملکرد جنسی مردان و پرسش‌نامه نیازهای بنیادین روان شناختی استفاده شد. برای تحلیل آماری داده‌ها از مدلیابی معادلات ساختاری با استفاده نرم افزار Amos-24 استفاده شد.

یافته ها: نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد باورهای غیرمنطقی ارتباطی ($r = -0/41$ ؛ $p < 0/01$) رابطه منفی و عملکرد جنسی ($r = 0/46$ ؛ $p < 0/01$) و نیازهای بنیادین روان شناختی ($r = 0/56$ ؛ $p < 0/01$) رابطه مثبتی با رضایت از زندگی زناشویی داشتند. همچنین، ضریب مسیر غیر مستقیم بین باورهای غیر منطقی با رضایت از زندگی زناشویی ($\beta = -0/189$ ، $p = 0/001$) منفی و ضریب مسیر غیر مستقیم بین عملکرد جنسی با رضایت از زندگی زناشویی ($\beta = 0/116$ ، $p = 0/001$) مثبت و معنادار بود. **نتیجه گیری:** یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد باورهای غیرمنطقی ارتباطی و عملکرد جنسی از طریق نیازهای بنیادین روان‌شناختی بر رضایت از زندگی زناشویی مردان تاثیر دارند. بنابراین تغییر باورهای غیرمنطقی ارتباطی، بهبود عملکرد جنسی و ارضای نیازهای بنیادین روان شناختی در مردان می تواند به بهبود رضایت زناشویی منجر گردد.

کلید واژه ها: زناشویی، رابطه جنسی، نیازهای بنیادین روان‌شناختی

خانواده به عنوان یکی از نهادهای اصلی جامعه، مهم‌ترین مکان پرورش جسم و روح افراد است. در کانون خانواده رضایت از روابط زوجین، اصلی‌ترین و عمده‌ترین نقش را برعهده دارد (۱). رضایت زناشویی^۱ می‌تواند انعکاسی از میزان شادی افراد از روابط زناشویی و یا ترکیبی از خشنود بودن به واسطه بسیاری از عوامل مختص رابطه زناشویی باشد (۲). مفهوم رضایت زناشویی ابعاد مختلفی مانند رضایت از عملکرد جنسی، دریافت حمایت از شریک زندگی، مشارکت در روند تصمیم‌گیری، رابطه با خانواده همسر، حمایت اجتماعی، بهزیستی روانشناختی و رضایت از زندگی دارد (۳). در یک ازدواج سالم، وجود رابطه جنسی مطلوب به نحوی که بتواند موجب تأمین رضایت طرفین شود، نقش اساسی در موفقیت و پایداری خانواده دارد. (۴). عملکرد جنسی با رفتارهایی که می‌تواند باعث تداوم ازدواج شود، ارتباط مثبت دارد (۵).

عملکرد جنسی^۲ به عنوان یکی از ابعاد مهم زندگی نقش بسیار مهم و اساسی در موفقیت و پایداری زندگی زناشویی، بهبود کیفیت ارتباط زناشویی و بالابردن رضایتمندی زناشویی دارد (۶). عملکرد جنسی دارای ۶ مؤلفه شامل میل، برانگیختگی، لغزنده سازی یا رطوبت، ارگاسم یا اوج لذت، رضایت جنسی و درد می‌باشد (۷) رابطه جنسی برای رضایتمندی با دوام زندگی بسیار مهم است، زیرا پیوند مابین افراد را قوی می‌کند، نیازهای عاطفی و روانی افراد را تأمین می‌کند و شاخص خوبی است که نشان می‌دهد علیرغم همه مشکلات همه چیز به خوبی پیش می‌رود (۸). در تأیید این مطلب، دادو و دبیری (۵) در پژوهشی نشان دادند عملکرد جنسی با رضایت زناشویی همبستگی مثبت و معناداری دارد. همچنین بیلال و راسول^۳ (۴) در پژوهشی نقش عملکرد جنسی مطلوب در تقویت رضایتمندی زناشویی را نشان دادند.

یکی دیگر از عواملی که کمیت و کیفیت رابطه زوجی را تحت تاثیر قرار می‌دهد و نقش مهمی در رضایت و عدم رضایت

¹. marital satisfaction

². sexual function

³. Bilal, Rasol

زناشویی دارد، باورهای ارتباطی غیرمنطقی^۱ است (۹). ناخرسندی و اختلال در رابطه از باورهای ارتباطی غیرواقعی بینانه نشأت می‌گیرد (۱۰). مطابق با تعریف ایدلسون و اپشتین^۲ باورهای ارتباطی غیرمنطقی دیدگاهی است که زوجین نسبت به رابطه زناشویی خود دارند. ایدلسون و اپشتین باورهای غیر منطقی ارتباطی را شامل ۵ باوربه تخریب‌کنندگی مخالفت، باور به عدم تغییر پذیری همسر، توقع ذهن خوانی، کمال‌گرایی جنسی و باور درباره تفاوت‌های جنسیتی می‌دانستند (۱۱). باورهای ارتباطی غیرمنطقی زوجین سبب می‌شوند فرد شریک زندگی خود را مجبور به کاری نمایند که برای یکدیگر درونی نشده است. در نتیجه، احساس کفایت و خودمختاری که تأمین‌کننده نیاز به شایستگی آنان است به خطر می‌افتد و منجر به مقاومت آن‌ها و پاسخ منفی کاهش دهنده صمیمیت و رضایت زناشویی می‌گردد (۱۰). در همین راستا، آبرو-آفونسو^۳ و همکاران (۱۲) در پژوهشی به ارتباط بین باورهای غیر منطقی ارتباطی و رضایت از زندگی زناشویی اشاره داشتند. همچنین، فاتحی و کجونی (۱۰) در پژوهشی نقش باورهای غیرمنطقی ارتباطی در کاهش رضایت زناشویی و افزایش دزدگی زناشویی را نشان دادند.

رضایت زناشویی سازه‌ای چند بعدی است و تحت تاثیر عوامل مختلفی قرار دارد و نمی‌توان در یک ساختار خطی ساده به بررسی آن پرداخت (۱)، از طرفی، دسی و ریان^۴ در چارچوب نظریه خودتعیین‌گری معتقدند که حمایت از نیازهای بنیادین روان‌شناختی^۵ برای بهزیستی و رضایت از زندگی افراد ضروری است. رضایت از نیازهای اساسی باعث ارتقاء رویه‌های انگیزشی خودانگیخته، خودگردانی و خودکنترلی در رفتار و در نتیجه عملکرد مطلوب می‌شود (۱۳). این نیازها عبارت‌اند از نیاز به خودپیروزی، شایستگی و تعلق. نیاز خودپیروزی؛ شامل داشتن احساس انتخاب در شروع، نگهداری و تنظیم فعالیت‌ها است. شایستگی عبارت است از نیاز به موثر بودن در تعامل با محیط که بیانگر

^۱. logical and irrational beliefs

^۲. Eidelson, Epstein

^۳. Abreu-Afonso

^۴. Deci, Ryan

^۵. basic psychological needs

میل برای به کاربردن استعدادها و مهارت‌ها در انجام کار، دنبال کردن چالش‌های بهینه و تسلط یافتن بر آن‌ها است. (۱۴) تعلق؛ نیاز به برقراری پیوندها و دل‌بستگی‌های عاطفی با دیگران است و این نیاز بیانگر میل به عاطفی و درگیر بودن در روابط صمیمانه است. (۱۳). در صورتیکه نیازهای بنیادین روانشناختی برآورده شوند احساس اعتماد به خود و خودارزشمندی در افراد شکل می‌گیرد که موجب رضایت از زندگی و بهزیستی بالای افراد می‌شود، اما در صورت ممانعت و عدم برآورده شدن این نیازها، فرد ادراکی شکننده، منفی، بیگانه و انتقادی از خود پرورش خواهد داد و رضایت از زندگی چندانی نخواهد داشت (۱۵). در تایید این مطالب، بحرایی و همکاران (۱۶) در پژوهشی نشان دادند ارضای نیازهای بنیادین تأثیر مستقیم و معناداری بر افزایش رضایت زناشویی دارد. همچنین، خطیبی و همکاران (۱۵) در پژوهشی نشان دادند ارضای نیازهای بنیادین متغیری است که می‌تواند بیشترین تأثیر را بر رضایتمندی زناشویی داشته باشد چرا که رضایتمندی ضرورتاً تا حد زیادی بسته به ارضای نیازها در روابط است.

با توجه به کارکرد رایج خانواده و اهمیت جلوگیری از متلاشی شدن آن، شناخت عوامل مرتبط با رضایت زناشویی که پایه استحکام بخش زندگی خانوادگی است، ضروری به نظر می‌رسد. بنابراین، در صورت توجه به عوامل مؤثر بر رضایت زناشویی، می‌توان انتظار داشت که با افزایش سطح رضامندی زناشویی، بسیاری از مشکلات روانی، سطح رضامندی عاطفی و اجتماعی خانواده و در کل جامعه افزایش یابد. همچنین با ارتقای سطح رضامندی زناشویی و رضایت از زندگی، افراد جامعه با آرامش خاطر بیشتر به رشد و تعالی و خدمات اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی خواهند پرداخت و خانواده‌ها نیز از این پیشرفت سود خواهند برد. در واقع، با کمی تعمق و توجه به پیامدها و زیان‌های اجتماعی، اقتصادی و روانی و اینکه مقوله پایداری و ثبات ازدواج و رضایت زناشویی تأمین‌کننده بهداشت روانی خانواده و در نتیجه بهداشت روانی جامعه است، شناسایی عواملی که بر سازگاری و رضایت زوجین مؤثر است، هم از لحاظ نظری و هم از لحاظ بالینی دارای اهمیت فراوانی است؛ چرا که فهم بیشتر ما از فرایندهای زمینه‌ساز روان‌شناختی و عوامل پیش‌بینی‌کننده سازگاری و رضایت زناشویی می‌تواند به درک بهتر ما از این پدیده منجر شود به طوری که با شناسایی

عوامل ایجاد کننده و تداوم بخش هراختلال می‌توان آن را به صورت موثر و کارآمد پیش بینی و کنترل کرد. بنابراین، نتایج این پژوهش می‌تواند موجب رشد روش‌های جدید در مداخلات مربوط به مشکلات زناشویی و ارائه پیشنهادهای مناسبی برای سیاست‌گذارها و برنامه‌ریزهای کلان اجرایی شود تا بنیان خانواده استحکام بیشتر پیدا کند. با توجه به مطالب ذکر شده پژوهش حاضر درصدد بررسی این مسئله است که آیا نیازهای بنیادین روان‌شناختی در رابطه میان باورهای غیرمنطقی ارتباطی و عملکرد جنسی با رضایت از زندگی زناشویی نقش میانجی دارند؟

روش

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی، از نظر روش توصیفی همبستگی و از نظر نوع مدلسازی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش حاضر، کلیه مردانی که در نیمه دوم سال ۱۴۰۱ به کلینک آرام واقع در منطقه ۱ تهران مراجعه کرده‌اند، بود (لازم به ذکر است در ابتدا نمونه مورد نظر زوجین مراجعه کننده به کلینیک بودند اما متأسفانه به دلیل عدم همکاری بانوان و عدم تمایل به تکمیل پرسش‌نامه عملکرد جنسی مجبور به جمع آوری نمونه از بین آقایان شدیم). روش نمونه‌گیری در پژوهش حاضر به صورت هدفمند بود. حجم نمونه بر اساس قاعده کلاین (۱۷) انتخاب شد. بر اساس این قاعده، به ازای هر پارامتر حداقل ۲۰ نمونه لازم است. با توجه به تعداد پارامترهای پژوهش حاضر (۱۵ پارامتر)، حداقل نمونه ۳۰۰ نفری لازم بود که برای جلوگیری از ریزش احتمالی نمونه ۳۵۷ نفری در نظر گرفته شد. بنابراین پس از کسب مجوزهای لازم از دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن و دریافت کد اخلاق، با مسئول کلینیک آرام برای اجرای پژوهش هماهنگی‌های لازم بعمل آمد، سپس با در نظر گرفتن ملاک‌های ورود (سابقه حداقل ۲ سال زندگی مشترک، آگاهی از اهداف پژوهش و رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش) و خروج (ابتلا به اختلالات افسردگی، اضطراب، وسواس و اعتیاد به مواد مخدر و الکل و بیماری‌های جسمانی همچون دیابت، فشارخون، بیماری قلبی و کلیوی) با توجه به بررسی پرونده بیمار و مشاهده نتایج آزمون‌ها و

مصاحبه‌های انجام شده بیمار بر نتایج پژوهش) (با توجه به بررسی پرونده بیمار و مشاهده نتایج آزمون‌ها و مصاحبه‌های انجام شده بیمار)، بی‌پاسخ بودن بیش از ۳۰ درصد از سوالات پرسش‌نامه و الگوی پاسخدهی یکسان (علامت زدن یک گزینه در سوالات متوالی) نمونه مورد نظر انتخاب شد. در ابتدا پس از توضیح اهداف پژوهش و ارائه توضیحات کافی در مورد تکمیل پرسش‌نامه‌ها و کسب رضایت آگاهانه از تک تک افراد، پرسش‌نامه‌ها در اختیار آزمودنی‌ها قرار داده شد. در ضمن این نکته به افراد توضیح داده شد که به منظور رعایت اصول اخلاقی، پرسش‌نامه‌ها بدون نام خواهند بود و فقط اطلاعات حاصل از آن در اختیار پژوهشگر خواهد بود و هیچ کس به جز پژوهشگر به این اطلاعات دسترسی نخواهد داشت. در ضمن این نکته گوشزد شد که آزمودنی‌ها با نهایت دقت سوالات پرسش‌نامه‌ها را تکمیل کنند و تا حد امکان هیچ سوالی را بدون جواب نگذارند و فقط محقق به داده‌های حاصل از پرسش‌نامه دسترسی خواهد داشت. جمع آوری داده‌ها از خرداد ۱۴۰۲ تا شهریور ۱۴۰۲ به طول انجامید. ۱۳ پرسش‌نامه به صورت ناقص تکمیل شده بود و از تحلیل کنار گذاشته شد و نمونه نهایی شامل ۳۵۷ پرسش‌نامه بود. همچنین تجزیه و تحلیل داده‌های جمع آوری شده در این پژوهش با استفاده از میانگین، انحراف معیار و ماتریس همبستگی در نرم افزار SPSS-24 و مدلیابی معادلات ساختاری و ترکیبی از شاخص‌های برازندگی مجذور کای^۱ (χ^2)، برآورد نقطه‌ای تقریب ریشه میانگین مربع خطا^۲ (RMSEA)، شاخص نیکویی برازش تعدیل شده^۳ (AGFI)، شاخص نیکویی برازش^۴ (GFI)، شاخص برازش تطبیقی^۵ (CFI) با استفاده از نرم افزار Amos 24 انجام شد.

برای جمع آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های زیر استفاده شد:

¹. chi- square

². root mean square error of approximation

³. adjusted goodness of fit index (AGFI)

⁴. goodness of fit index (GFI)

⁵. comparative fit index (CFI)

مقیاس رضایت از زندگی زناشویی انریچ^۱

این مقیاس توسط اولسن و فاورز^۲ در سال ۱۹۸۹ ساخته شد. مقیاس رضایت زناشویی دارای سه فرم بلند، متوسط و کوتاه بوده که در پژوهش حاضر از فرم کوتاه آن استفاده گردید. فرم کوتاه آن توسط اولسن تهیه و توسط آسوده و همکاران در سال ۱۳۸۹ به فارسی ترجمه شد. این پرسشنامه دارای ۳۵ گزاره و ۴ زیرمقیاس (رضایت، ارتباطات، تحریف آرمانی، حل تعارض) است. مقیاس به صورت پنج گزینه‌ای بوده که به آن‌ها نمره‌ای از ۱ تا ۵ تعلق می‌گیرد. مقیاس رضایت زناشویی اینریچ در سال ۲۰۰۰ روی ۲۵۵۰۱ زوج متأهل اجرا گردید. ضریب آلفا برای خرده مقیاس‌های رضایت زناشویی، ارتباط، حل تعارض و تحریف آرمانی به ترتیب ۰/۸۶، ۰/۸۰، ۰/۸۴ و ۰/۸۳ بوده است (۱۸). ضریب آلفا در پژوهش حیدر نژاد و همکاران با تعداد ۳۶۵ زوج به ترتیب برابر با ۰/۶۸، ۰/۷۸، ۰/۶۲ و ۰/۷۷ و همبستگی مقیاس رضایت زناشویی انریچ با مقیاس سازگار زوجی ۰/۹۲ بود (۱۹).

مقیاس باورهای غیرمنطقی ارتباطی^۳

این مقیاس دارای ۴۰ سوال و ۵ خرده مقیاس است که توسط ایدلسون و اپشتین در سال تدوین شده و هدف آن ارزیابی میزان باورهای ارتباطی غیر منطقی در رابطه زناشویی است و هر سؤال در طیف لیکرت به صورت ۶ گزینه‌ای از کاملاً غلط (۰) تا کاملاً درست (۵) پاسخ داده می‌شود. ۵ خرده مقیاس این سیاهه شامل: باور مخرب بودن مخالفت، باور عدم تغییر پذیری همسر، توقع ذهن خوانی، کمال‌گرایی جنسی ۵ و باور در مورد تفاوت‌های جنسیتی می‌شود. ایدلسون و اپشتین ضریب آلفای کرونباخ خرده مقیاس‌ها را در دامنه ۰/۷۲ تا ۰/۸۱ گزارش کرده‌اند (۱۱). در پژوهش شفيعی و همکاران ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۴ گزارش شد و همچنین روایی این پرسش‌نامه با استفاده از روایی ملاکی ۰/۷۶ بدست آمد (۲۰).

1. ENRICH Marital Satisfaction Scale

2. Olson, Fowers

3. Communication Standardized Beliefs Scale

پرسش‌نامه عملکرد جنسی مردان^۱

این پرسش‌نامه توسط باسون^۲ و همکاران در سال ۲۰۰۳ طراحی شده‌است و شامل ۳ بعد نعوظ، انزال و

رضایتمندی

است. گویه‌های آن دارای طیف پاسخ از ۱ تا ۵ هستند که نمرات بالاتر اشاره به عملکرد جنسی بهتر دارند. در پژوهش فخری و همکاران (۱۳۹۲) مقادیر نسبت و شاخص روایی محتوا به ترتیب بیش از ۰/۷۸ و ۰/۹۰ تعیین شد. در تحلیل عاملی اکتشافی سه عامل نعوظ، انزال، و رضایتمندی، استخراج شد. درصد تغییرات بیان شده سه عامل استخراج شده قبل و بعد از دوران ۷۰/۲۱ بود. ضریب آلفای کرونباخ برای هر یک از ابعاد پرسش‌نامه عملکرد جنسی مردان بیش از ۰/۸۴ و نشانگر پایایی ابزار بود. (۲۱)

پرسش‌نامه نیازهای بنیادین روان‌شناختی^۳

این پرسش‌نامه توسط لاگاردیا^۴ و همکاران در سال ۲۰۰۰ ساخته شده‌است و میزان ارضای نیازهای بنیادین روان‌شناختی را می‌سنجد. مقیاس مذکور شامل ۲۱ سؤال و سه عامل بوده است که بر اساس مقیاس هفت درجه‌ای لیکرت درجه‌بندی شده است. عامل‌ها عبارت‌اند از: عامل اول استقلال با ۷ سؤال، عامل دوم شایستگی با ۵ سؤال و ارتباط با ۲ سؤال در نظر گرفته شده‌است. ضریب آلفا برای استقلال ۰/۶۵، شایستگی ۰/۷۹ و برای ارتباط ۰/۸۳ و به طور کلی ضریب آلفا ۰/۷۰ برای کل پرسش‌نامه بدست آمد (۲۲). روایی همگرا و تشخیصی این پرسش‌نامه در ایران توسط بشارت و همکاران با ضریب همبستگی ۰/۸۳ تا ۰/۹۱ تأیید شد و همسانی درونی این مقیاس برحسب ضرایب آلفای کرونباخ ۰/۸۵ محاسبه شد (۲۳).

1. male sexual function questionnaires

2. Basson

3. basic psychological needs Questionnaire

4. La Guardia

یافته ها

در پژوهش حاضر ۳۵۷ مرد متأهل مراجعه کننده به مراکز مشاوره شرکت کردند. میانگین و انحراف استاندارد سن شرکت کنندگان به ترتیب ۳۶/۵۹ و ۷/۲۹ سال و میانگین و انحراف استاندارد سن همسر آنان به ترتیب ۳۲/۳۴ و ۶/۴۰ سال بود. در بین شرکت کنندگان ۱۴۹ نفر (۴۱/۷ درصد) کمتر از ۳ سال، ۶۴ نفر (۱۷/۹ درصد) ۴ تا ۶ سال، ۴۲ نفر (۱۱/۸ درصد) ۷ تا ۱۰ سال و ۱۰۲ نفر (۲۸/۶ درصد) بیشتر از ۱۰ سال تجربه زندگی مشترک با همسر خود داشتند. میزان تحصیلات ۱۶ نفر (۴/۵ درصد) از شرکت کنندگان زیر دیپلم، ۱۰۲ نفر (۲۸/۶ درصد) دیپلم، ۱۶ نفر (۴/۵ درصد) فوق دیپلم، ۱۱۹ نفر (۳۳/۳ درصد) لیسانس و ۱۰۴ نفر (۲۹/۱ درصد) فوق لیسانس و بالاتر بود. جدول ۱ میانگین، انحراف استاندارد و ضرایب همبستگی بین باورهای غیرمنطقی ارتباطی، عملکرد جنسی، نیازهای بنیادین روان شناختی و رضایت از زندگی زناشویی را نشان می دهد.

جدول ۱: میانگین، انحراف استاندارد و ضرایب همبستگی بین متغیرها

متغیرهای تحقیق	میانگین	انحراف استاندارد	۱	۲	۳
۱. باورهای غیرمنطقی ارتباطی	۱۰۹/۷۶	۱۷/۳۳	-		
۲. عملکرد جنسی	۳۶/۱۰	۸/۴۷	-.۰/۲۸**	-	
۳. نیازهای بنیادین روان شناختی	۷۴/۲۰	۱۲/۷۱	-.۰/۴۴**	.۰/۳۷**	-
۴. رضایت از زندگی زناشویی	۹۲/۱۱	۱۴/۲۶	-.۰/۴۱**	.۰/۴۶**	.۰/۵۶**

*P < .۰۵، **P < .۰۱

جدول ۱ نشان می دهد که باورهای غیر منطقی ارتباطی به صورت منفی و عملکرد جنسی و نیازهای بنیادین روان شناختی به صورت مثبت و معنادار با رضایت زندگی زناشویی همبسته اند. در ادامه به منظور ارزیابی نرمال بودن توزیع داده های تک متغیری، کشیدگی و چولگی متغیرها و به منظور ارزیابی مفروضه همخطی

بودن مقادیر عامل تورم واریانس ۱ (VIF) و ضریب تحمل ۲ مورد بررسی قرار گرفت که نتایج آن در جدول ۲ قابل ملاحظه است.

جدول ۲: بررسی مفروضه‌های نرمال بودن و همخطی بودن

متغیر	مفروضه نرمال بودن		مفروضه همخطی بودن	
	چولگی	کشیدگی	ضریب تحمل	تورم واریانس
باورهای غیرمنطقی ارتباطی	-۰/۳۱	-۰/۷۷	۰/۸۱	۱/۲۴
عملکرد جنسی	-۰/۴۲	-۰/۹۶	۰/۸۹	۱/۱۳
نیازهای بنیادین روان شناختی	-۰/۴۶	-۰/۶۱	۰/۷۴	۱/۳۵
رضایت از زندگی زناشویی	-۰/۲۰	-۰/۲۸	-	-

منطبق بر نتایج جدول ۲ مقادیر کشیدگی و چولگی متغیرها در محدوده ± 2 قرار داشت. این یافته بیانگر آن است که مفروضه نرمال بودن توزیع در بین داده‌ها برقرار بود. همچنین براساس نتایج جدول ۲ می‌توان گفت مفروضه همخطی بودن نیز در بین داده‌های پژوهش حاضر برقرار بوده است. زیرا که مقادیر ضریب تحمل متغیرهای پیش بین بزرگتر از ۰/۱ و مقادیر عامل تورم واریانس هر یک از آن‌ها کوچکتر از ۱۰ است. در این پژوهش به منظور ارزیابی برقراری یا عدم برقراری مفروضه نرمال بودن توزیع چند متغیری، از تحلیل اطلاعات مربوط به «فاصله مهلنوبایس^۳» استفاده شد. مقادیر چولگی و کشیدگی اطلاعات مربوط به فاصله مهلنوبایس به ترتیب برابر با ۱/۰۳ و ۰/۸۷ به دست آمد که نشان می‌دهد توزیع داده‌های چند متغیری نرمال است. علاوه بر این بررسی نمودار پراکندگی واریانس‌های استاندارد شده خطاها نشان داد که مفروضه همگنی واریانس‌ها نیز در بین داده‌های پژوهش برقرار است.

پس از ارزیابی مفروضه‌ها، داده‌ها با استفاده از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری تحلیل شد. به این منظور برآورد بیشینه احتمال^۴ به کار گرفته شد. همچنان که در شکل ۱ ملاحظه می‌شود در مدل پژوهش چنین

1. variance inflation factor
 2. tolerance
 3. Mahalanobis distance (D)
 4. Maximum Likelihood

فرض شده بود که باورهای غیرمنطقی ارتباطی و عملکرد جنسی با میانجیگری نیازهای بنیادین روان شناختی با رضایت از زندگی زناشویی رابطه دارد. در مدل مورد اشاره همه متغیرها مکنون بودند، بدین صورت که متغیر مکنون باورهای غیرمنطقی ارتباطی به وسیله نشانگرهای باور به مخرب بودن مخالفت، توقع ذهن خوانی، باور به عدم تغییر پذیری همسر، کمال گرایی جنسی و باور درمورد تفاوت‌های جنسیتی، متغیر مکنون عملکرد جنسی به وسیله نشانگرهای نعوظ، رضایت، ارگاسم، میل و عملکرد کلی، متغیر مکنون نیازهای بنیادین روان شناختی به وسیله نشانگرهای خودمختاری، شایستگی و ارتباط و متغیر مکنون رضایت از زندگی زناشویی به وسیله نشانگرهای رضایت زناشویی، ارتباطات، حل تعارض و تحریف آرمانی سنجیده می‌شد. جدول ۳ شاخص‌های برازندگی مدل ساختاری را نشان می‌دهد.

جدول ۳ شاخص‌های برازش مدل ساختاری

شاخص های برازندگی	مدل ساختاری	نقطه برش
مجذور کای	۲۸۱/۵۳	-
درجه آزادی مدل	۱۱۳	-
χ^2/df^1	۲/۴۹	کمتر از ۳
GFI ^۲	۰/۹۱۳	۰/۹۰ >
AGFI ^۳	۰/۸۸۲	۰/۸۵۰ >
CFI ^۴	۰/۹۴۷	۰/۹۰ >
RMSEA ^۵	۰/۰۶۵	۰/۰۸ <

جدول ۳ نشان می‌دهد که همه شاخص‌های برازندگی حاصل از تحلیل از برازش قابل قبول مدل ساختاری با داده‌های گردآوری شده حمایت می‌کنند. بزرگترین بار عاملی متعلق به نشانگر ارتباطات ($\beta=۰/۸۹۶$) و کوچکترین بار عاملی متعلق به نشانگر تحریف آرمانی ($\beta=۰/۴۴۱$) بود. جدول ۴ ضرایب مسیر بین متغیرها را در مدل ساختاری پژوهش نشان می‌دهد.

¹. normed chi-square

². Goodness Fit Index

³. Adjusted Goodness Fit Index

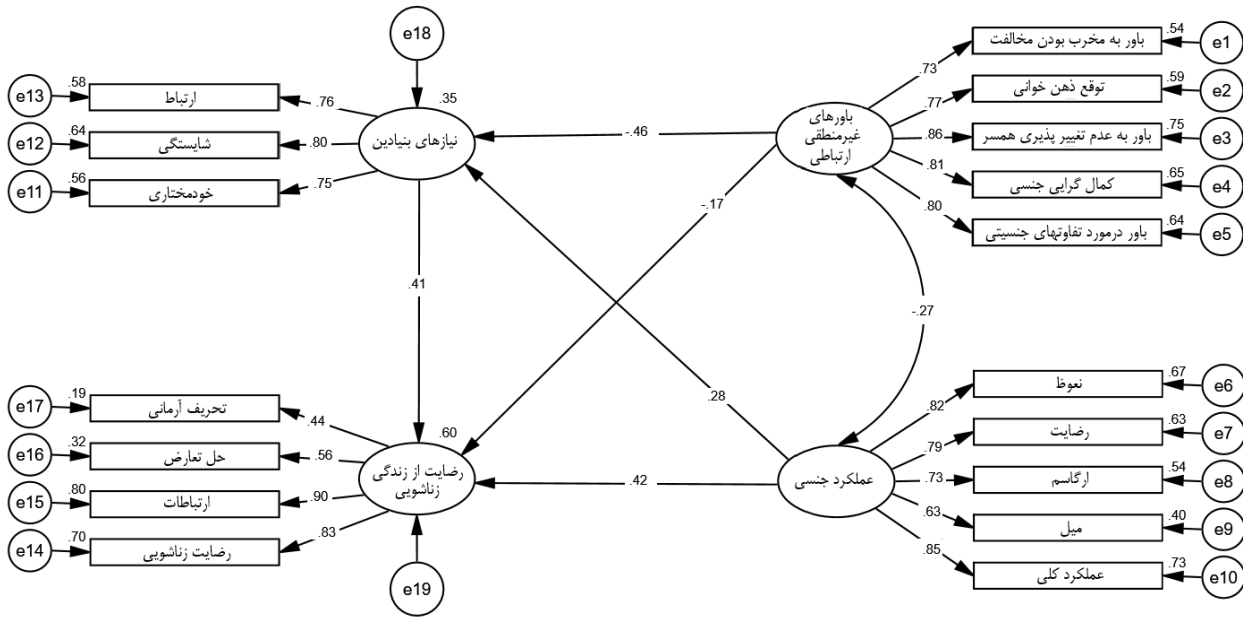
⁴. Comparative Fit Index

⁵. Root Mean Square Error of Approximation

جدول ۴: ضرایب مسیر کل، مستقیم و غیر مستقیم بین متغیرهای پژوهش در مدل ساختاری

مسیر	متغیرهای مکنون	b	S.E	B	p
مستقیم	عملکرد جنسی ← نیازهای بنیادین	۰/۶۳۴	۰/۱۵۹	۰/۲۸۴	۰/۰۰۱
	عملکرد جنسی ← رضایت از زندگی زناشویی	۰/۷۹۳	۰/۱۶۱	۰/۴۱۵	۰/۰۰۱
	باورهای غیر منطقی ← نیازهای بنیادین	-۰/۵۶۰	۰/۰۷۷	-۰/۴۵۹	۰/۰۰۱
	باورهای غیر منطقی ← رضایت از زندگی زناشویی	-۰/۱۷۹	۰/۰۵۸	-۰/۱۷۲	۰/۰۰۱
	نیازهای بنیادین ← رضایت از زندگی زناشویی	۰/۳۵۱	۰/۰۵۳	۰/۴۱۰	۰/۰۰۱
غیر مستقیم	عملکرد جنسی ← رضایت از زندگی زناشویی	۰/۲۲۲	۰/۰۶۵	۰/۱۱۶	۰/۰۰۱
	باورهای غیر منطقی ← رضایت از زندگی زناشویی	-۰/۱۹۶	۰/۰۴۴	-۰/۱۸۹	۰/۰۰۱
کل	عملکرد جنسی ← رضایت از زندگی زناشویی	۱/۰۱۶	۰/۱۸۰	۰/۵۳۲	۰/۰۰۱
	باورهای غیر منطقی ← رضایت از زندگی زناشویی	-۰/۳۷۵	۰/۰۶۵	-۰/۳۶۰	۰/۰۰۱

جدول ۴ نشان می‌دهد که ضریب مسیر بین نیازهای بنیادین روان‌شناختی با رضایت از زندگی زناشویی ($\beta=0/410, p=0/001$) مثبت و معنادار است. ضریب مسیر کل بین باورهای غیر منطقی با رضایت از زندگی زناشویی ($\beta=-0/360, p=0/001$) منفی و ضریب مسیر کل بین عملکرد جنسی با رضایت از زندگی زناشویی ($\beta=0/532, p=0/001$) مثبت و معنادار بود. ضریب مسیر غیر مستقیم بین باورهای غیر منطقی با رضایت از زندگی زناشویی ($\beta=-0/189, p=0/001$) منفی و ضریب مسیر غیر مستقیم بین عملکرد جنسی با رضایت از زندگی زناشویی ($\beta=0/116, p=0/001$) مثبت و معنادار بود. براین اساس چنین نتیجه‌گیری شد که نیازهای بنیادین روان‌شناختی در مردان رابطه بین باورهای غیر منطقی با رضایت از زندگی زناشویی را به صورت منفی و رابطه بین عملکرد جنسی با رضایت از زندگی زناشویی را به صورت مثبت و معنادار میانجی‌گری می‌کند. شکل ۱ برآورد استاندارد در مدل ساختاری را نشان می‌دهد.

شکل ۱: مدل ساختاری پژوهش با استفاده از داده‌های استاندارد

منطبق بر شکل فوق مجموع مجذور همبستگی‌های چندگانه (R^2) برای متغیر رضایت از زندگی زناشویی برابر با $0/60$ به دست آمد، این موضوع بیانگر آن است که عملکرد جنسی، باورهای غیر منطقی ارتباطی و نیازهای بنیادین روان شناختی در مجموع 67 درصد از واریانس رضایت از زندگی زناشویی را در مردان تبیین می‌کند.

بحث

پژوهش حاضر با هدف بررسی مدل ساختاری رابطه بین باورهای غیرمنطقی ارتباطی و عملکرد جنسی با رضایت از زندگی زناشویی مردان با نقش میانجی نیازهای بنیادین روان‌شناختی انجام شد. نتایج پژوهش حاضر نشان داد باورهای غیر منطقی ارتباطی به صورت منفی و معنادار با رضایت از زندگی زناشویی رابطه دارد. عملکرد جنسی به صورت مثبت و معنادار با رضایت از زندگی زناشویی رابطه دارد. نیازهای بنیادین روان‌شناختی رابطه بین عملکرد جنسی با رضایت از زندگی زناشویی را به صورت مثبت و معنادار

میانجی‌گری می‌کند و نیازهای بنیادین روان‌شناختی رابطه بین باورهای غیر منطقی ارتباطی با رضایت از زندگی زناشویی را به صورت منفی و معنادار میانجی‌گری می‌کند.

یافته‌های مرتبط با رابطه باورهای غیر منطقی ارتباطی با رضایت از زندگی زناشویی با نتایج پژوهش‌های فاتحی و کجوائی (۱۰) و آبريو-آفونسو و همکاران (۱۲) همسو می‌باشد. در تبیین این یافته می‌توان بیان داشت باورهای غیر منطقی ارتباطی طرز تفکر انسان را نسبت به خود، جهان هستی و رضایت زناشویی تغییر می‌دهد. باورهای غیرمنطقی و انعطاف ناپذیر، علت اصلی اختلاف‌ها در روابط اجتماعی است و موجب اندوه، اضطراب، افسردگی، غرور بیش از حد، عدم تحرک و بی‌علاقگی در زندگی افراد می‌شود (۱۰). مطابق با دیدگاه الیس^۱ بیماری‌ها و اختلال‌های روانی ناشی از شناخت‌های اشتباه، باورها و عقاید نادرست و نگرش‌های غلط می‌باشد (۲۴). به اعتقاد وی باورهای غیرمنطقی علت اصلی اختلاف‌ها در روابط اجتماعی به ویژه در روابط زوجها به شمار می‌رود. به اعتقاد الیس هیچ رویدادی ذاتاً نمی‌تواند در انسان آشفتگی روانی ایجاد کند؛ زیرا تمام محرک‌ها و رویدادها در ذهن معنا و تفسیر می‌شوند و بر این اساس، سازش نیافتگی‌ها و مشکلات هیجانی ناشی از نحوه تعبیر، تفسیر و پردازش اطاعات حاصل از محرک‌ها و رویدادهایی هستند که افکار و باورهای غیرمنطقی در زیربنای آن‌ها قرار دارند (۱۲)

باورهای غیرمنطقی با شکل‌گیری پیش‌فرض‌های منفی، نگرش فرد را نسبت به زندگی تغییر داده و مانع تعامل سازنده فرد با همسر خویش می‌گردد. باورهای غیرمنطقی ارتباطی باعث می‌شود که زوجین اختلاف طبیعی و عدم توافق‌های کاملاً معمول را به عنوان نوعی تنش، ناسازگاری و مشکل اساسی تلقی کرده و با تفسیرهای غیرمنطقی زمینه اجتناب از رویارویی با مشکل را فراهم سازد و در نتیجه فتارهای مبتنی بر خود سانسوری، پوشاندن احساسات، اجتناب از رویارویی و در نهایت سوء تفاهات بیشتر بین زوجین بر رضایت زناشویی تاثیر منفی می‌گذارد (۱۰).

---

^۱.Ellis

یافته‌های مرتبط با رابطه عملکرد جنسی با رضایت از زندگی زناشویی با یافته پژوهش‌های دادو و دبیری (۵) و کائو^۱ و همکاران (۲۵) همسو می‌باشد. در تبیین این یافته می‌توان گفت گزینه جنسی از نیازهای انسان است، طوری که مزلو^۲ این نیاز را در رده نیازهای جسمانی یا نیازهای حیاتی اولیه قرار داده است. این گزینه خود نوعی کشش، دلیپذیر است که زن و مرد را به سمت ازدواج کشانده و بقا و تداوم خانواده را تضمین می‌کند. در سایه ارضاء میل جنسی علاوه بر نیاز جسمانی فرد از لحاظ اخلاقی، فکری و روانی به آرامش می‌رسد، لذا داشتن رضایت از عملکرد جنسی در زوجین نقش مهمی در رضایت از زندگی زناشویی آن‌ها دارد. در واقع باتوجه به اینکه رابطه جنسی از ابعاد بسیار مهم ارتباطی زن و شوهر است، می‌توان گفت که افراد با برآورده کردن نیازهای اصلی خود، به خصوص نیاز جنسی و رابطه جنسی ارضاکنده که از مؤلفه‌های صمیمیت بین زوجین به شمار می‌رود، رابطه فیزیکی و روانی غنی با همسر خود برقرار می‌کنند؛ همین امر در بهبود کیفیت رابطه زناشویی و بالطبع کاهش تعارضات و پایبندی به زندگی زناشویی زوجین تأثیرگذار است. (۵) از طرفی رضایت از عملکرد جنسی به خصوص در اوایل زندگی زناشویی، چارچوبی را برای زوجین ایجاد می‌کند که در آن می‌توانند عشق، صمیمیت، لذت و محبت را به بهترین شکل ممکن تجربه کنند. رضایت جنسی، باعث افزایش صمیمیت بین زوج‌ها، افزایش رضایت آن‌ها از یکدیگر و در نتیجه افزایش سلامت روان آن‌ها می‌شود (۲۵)

یافته‌های مربوط به رابطه تاثیر میانجی نیازهای بنیادین روان‌شناختی در رابطه بین عملکرد جنسی با رضایت از زندگی زناشویی با یافته پژوهش بیلال و راسول (۴) همسو می‌باشد. در تبیین این یافته می‌توان بیان داشت یکی از کارکردهای زندگی زناشویی برقراری رابطه جنسی بین زوجین می‌باشد. مسائل جنسی از آن جهت دارای اهمیت می‌باشد که جزء مسائل مهم زندگی زناشویی بوده و سازگاری در روابط جنسی زوجین و تناسب و تعادل در آن از مهم‌ترین عوامل خوشبختی و موفقیت زندگی زناشویی است. رضایت

---

¹.Cao

². Maslow

جنسی نقش بسزایی در رضایت زناشویی داشته و در تحکیم روابط زوجین و صمیمیت آن‌ها نقش قابل توجهی را ایفا می‌نماید (۲۶). رابطه جنسی گرم از طریق ایجاد فرصت برای گفت‌وگوهای عاشقانه، پیوندی احساسی بین زوجین برقرار می‌کند و منجر به آرامش روانی و افزایش صمیمیت زوجین شده و به دنبال آن افزایش رضایت زناشویی می‌شود (۴). از طرفی مطابق با نظریه خودتعیین‌گری، رفتار جنسی تحت تأثیر انگیزه درونی و درک نیازهای خودمختاری و ارتباط و شایستگی فرد می‌باشد. انگیزه جنسی درونی به طور مثبتی با الگوهای جنسی، عزت نفس جنسی، فراوانی ارگاسم، احساسات مثبت جنسی، لذت جنسی، رضایتمندی جنسی و تجربه احساسات خودمختاری، شایستگی و حس تعلق (ارتباط) در طی رابطه جنسی ارتباط دارد (۲۵). ارضای نیازهای بنیادین روان‌شناختی با تأثیر بر آگاهی و نوع انگیزه جنسی، تأکید بر اهمیت انگیزه درونی فرد و برانگیختگی کافی به دنبال درخواست و پیش‌نوازی وی توسط همسر و نحوه عشق‌ورزی و درک ارتباط (تعلق) در ایجاد رابطه جنسی رضایت‌بخش و مطلوب نقش دارند و از این طریق می‌تواند بر رضایت زناشویی تأثیر داشته باشد (۴).

یافته‌های مربوط به تأثیر میانجی نیازهای بنیادین روان‌شناختی در رابطه بین باورهای غیر منطقی ارتباطی با رضایت از زندگی زناشویی با یافته پژوهش دمیرچی و آداسی^۱ (۲۷) همسو می‌باشد. در تبیین این یافته می‌توان بیان داشت باورهای ارتباطی غلط ارتباط معکوسی با سازگاری فرد در محیط اجتماعی دارد و همچنین موجب رضایت کمتر در ارتباطات دو نفره با جنس مخالف می‌گردد. باورها و انتظارات غیر منطقی و غیر واقعی، یک عامل شناخته شده در بروز اختلاف‌های زناشویی است و با افزایش باورهای غیر منطقی رضایت زناشویی کاهش می‌یابد. باورهای غیرمنطقی بسته به نوع آن‌ها در نحوه ارتباط‌های صمیمانه و به تبع آن در سازگاری زناشویی زوجها مؤثر است (۲۷). در تبیین نقش نیازهای بنیادین روان‌شناختی در رابطه بین باورهای غیر منطقی ارتباطی و رضایت از زندگی زناشویی می‌توان گفت نارضایتی زناشویی در زوجینی که باورهای ارتباطی غیرمنطقی بالایی دارند، رایج‌تر می‌باشد. بر این

---

^۱. Demirci, Odaci

اساس، برخی از زوجها احتمالا تحت تأثیر باورهای ارتباطی غیرمنطقیشان سبب می‌شوند که شریک زندگی خود را مجبور به کاری نمایند که برای یکدیگردرونی نشده است. در نتیجه، احساس کفایت و خودمختاری که تأمین کننده نیاز به شایستگی آنان است به خطر می‌افتد و منجر به مقاومت آن‌ها و پاسخ منفی کاهش دهنده صمیمیت و رضایت زناشویی می‌گردد (۱۰). رضایت جنسی برای رابطه‌های صمیمی، حیاتی است؛ تا جایی که آن را عامل شکست یا موفقیت رابطه زوجی می‌دانند (۲۵). در واقع باتوجه به اینکه رابطه جنسی از ابعاد بسیار مهم ارتباطی زن و شوهر است، می‌توان گفت که افراد با برآورده کردن نیازهای اصلی خود، به خصوص نیاز جنسی و رابطه جنسی ارضاکنده که از مؤلفه‌های صمیمیت بین زوجین به شمار می‌رود، رابطه فیزیکی و روانی غنی با همسر خود برقرار می‌کنند؛ همین امر در بهبود کیفیت رابطه زناشویی و بالطبع کاهش تعارضات و پایبندی به زندگی زناشویی زوجین تأثیرگذار است. از طرفی رضایت از عملکرد جنسی به خصوص در اوایل زندگی زناشویی، چارچوبی را برای زوجین ایجاد می‌کند که در آن می‌توانند عشق، صمیمیت، لذت و محبت را به بهترین شکل ممکن تجربه کنند. رضایت جنسی، باعث افزایش صمیمیت بین زوجها، افزایش رضایت آن‌ها از یکدیگر و در نتیجه افزایش سلامت روان آن‌ها می‌شود (۲۷)

نتیجه گیری

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد باورهای غیرمنطقی ارتباطی و عملکرد جنسی از طریق نیازهای بنیادین روان‌شناختی بر رضایت از زندگی زناشوی مردان تاثیر دارند. بنابراین تغییر باورهای غیرمنطقی ارتباطی، بهبود عملکرد جنسی و ارضای نیازهای بنیادین روان‌شناختی در مردان می‌تواند به بهبود رضایت زناشویی منجر گردد. با جمع‌بندی یافته‌های حاصل از پژوهش حاضر پیشنهاد می‌شود برنامه‌هایی جهت آموزش روش‌های مختلف برقراری روابط صمیمانه بین زوجین، آموزش رابطه جنسی سالم و کارآمد و افزایش آگاهی

جنسی زوجین؛ کاهش باورهای غیرمنطقی و ارضای نیازهای بنیادین روان‌شناختی برای مردان با رضایت زناشویی پایین برگزار شود تا شرایط لازم برای بهبود رضایتمندی زناشویی فراهم گردد.

نمونه پژوهش حاضر محدود به مردان بود و زنان علی‌رغم تاکید محقق بر اصل رازداری و این که نام و نام خانوادگی روی پرسش نامه قید نخواهد شد و فقط محقق به نتایج پژوهش دسترسی خواهد داشت، به علت مسایل فرهنگی در گزارش عملکرد جنسی و تابو بودن این مسئله در ایران و شرم از پاسخگویی به پرسش‌ها حاضر به همکاری نشدند. همچنین، این مطالعه بر روی مردان مراجعه کننده به کلینیک آرام واقع در منطقه اشهر تهران با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند (غیرتصادفی) و بدون توجه به ملاحظات فرهنگی و قومی مختلف صورت گرفت که تعمیم نتایج را با محدودیت روبه‌رو می‌کند. در راستای این محدودیت‌ها پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های بعدی در مناطق جغرافیایی گسترده‌تر و روی زوجین انجام گیرد و علاوه بر پرسش‌نامه‌ها از مشاهده و مصاحبه بالینی برای سنجش متغیرهای این پژوهش استفاده شود که قابلیت تعمیم یافته‌ها بیشتر شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

به منظور رعایت اصول اخلاقی، پیش از اجرای پژوهش تمام شرکت‌کنندگان از اهداف پژوهش آگاه شده و با رضایت کامل ابزارها را تکمیل کردند. همچنین به شرکت‌کنندگان در پژوهش اطمینان داده شد که تمام اطلاعات آنان محرمانه باقی می‌ماند. این مطالعه با کد اخلاق *IR.RIAU.REC.1401.531* در کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن ثبت رسیده است.

حامی مالی

این مقاله برگرفته از رساله دکترای تخصصی نویسنده اول از دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن است.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، این مقاله هیچگونه تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی

از شرکت کنندگان در پژوهش حاضر صمیمانه سپاسگزاریم.

مجله بین‌رشته‌ای پژوهش‌های علمی و کاربردی
پایه علمی و پژوهشی نشر آیت الله العظمی بروجردی

References

1. Dong S, Dong Q, Chen H. Mothers' parenting stress, depression, marital conflict, and marital satisfaction: The moderating effect of fathers' empathy tendency. *Journal of affective disorders*. 2022;299:682-90. [<https://doi.org/10.1016/j.jad.2021.12.079>]
2. Wang X, Zhao K. Partner phubbing and marital satisfaction: The mediating roles of marital interaction and marital conflict. *Social Science Computer Review*. 2023;41(4):1126-39. [<https://doi.org/10.1177/08944393211072231>]
3. Farajipak M, khojastehmehr R, Omidian M. The comparison of Marital Satisfaction in Employed and Non-Employed Women: A Meta-Analysis. *Women's Studies Sociological and Psychological*. 2020;18(1):201-48. [[10.22051/JWSPS.2020.29652.2138](https://doi.org/10.22051/JWSPS.2020.29652.2138)]
4. Bilal A, Rasool S. Marital satisfaction and satisfaction with life: Mediating role of sexual satisfaction in married women. *Journal of Psychosexual Health*. 2020;2(1):78-86. [<https://doi.org/10.1177/2631831820912873>]
5. Dadoo P, Dabiri S. Predicting the marital satisfaction based on marital burnout, loneliness and sexual function in married students. *Journal of Psychological Science*. 2019;18(76):499-507. [<http://psychologicalscience.ir/article-1-316-fa.html>]
6. Masoudi M, Maasoumi R, Bragazzi NL. Effects of the COVID-19 pandemic on sexual functioning and activity: a systematic review and meta-analysis. *BMC Public Health*. 2022;22(1):189. [[10.1186/s12889-021-12390-4](https://doi.org/10.1186/s12889-021-12390-4)]
7. Romano L, Granata L, Fusco F, Napolitano L, Cerbone R, Priadko K, et al. Sexual dysfunction in patients with chronic gastrointestinal and liver diseases: a neglected issue. *Sexual medicine reviews*. 2022;10(4):620-31. [<https://doi.org/10.1016/j.sxmr.2021.02.002>]
8. Adesoye OB, Akhigbe RE. Predictors of sex-induced crisis, sexual function and marital satisfaction in women with sickle cell disease. *The journal of sexual medicine*. 2022;19(11): 1625-1633. [<https://doi.org/10.1016/j.jsxm.2022.07.013>]
9. Topkaya N, Şahin E, Mehel F. Relationship-specific irrational beliefs and relationship satisfaction in intimate relationships. *Current Psychology*. 2023;42(2):1257-69. [<https://doi.org/10.1007/s12144-021-01426-y>]
10. Fatehi N, Kachooei M. Relationship Between Irrational Relationship Beliefs and Couple Burnout: The Mediator Role of Non_Adaptive Strategies of Cognitive Emotion Regulation.

- medical journal of mashhad university of medical sciences. 2020;63(5):2903-13. [[10.22038/MJMS.2021.17721](https://doi.org/10.22038/MJMS.2021.17721)]
11. Eidelson RJ, Epstein N. Cognition and relationship maladjustment: Development of a measure of dysfunctional relationship beliefs. *Journal of consulting and clinical psychology*. 1982;50(5):715. [<https://doi.org/10.1037/0022-006X.50.5.715>]
12. Abreu-Afonso J, Ramos MM, Queiroz-Garcia I, Leal I. How couple's relationship lasts over time? A model for marital satisfaction. *Psychological reports*. 2022;125(3):1601-27. [<https://doi.org/10.1177/00332941211000651>]
13. Deci EL, Ryan RM. Self-determination theory. *Handbook of theories of social psychology*. 2012;1(20):416-36.
14. Ryan RM, Deci EL. Self-determination theory. *Basic psychological needs in motivation, development, and wellness*. 2017.
15. Khatibi S, Godarzi M, Yarahmadi Y. Investigating the Relationship between Accountability and Glaser's Fundamental Needs with Satisfactory Marriage: The Mediating Role of Resilience. *medical journal of mashhad university of medical sciences*. 2020;62(5.1):16-33. [[10.22038/MJMS.2020.16175](https://doi.org/10.22038/MJMS.2020.16175)]
16. Bahraei Z, hosseinialmadani s, Baseri A. The Mediating Role of Grit in the Relationship between Marital Happiness, Basic Psychological Needs and Spirituality with Family Resilience. *Journal of Applied Family Therapy*. 2021;2(2):124-49. [<https://journals.kmanpub.com/index.php/aftj/article/view/736>]
17. Kline RB. *Principles and practice of structural equation modeling*: Guilford publications; 2015.
18. Olson D, Fournier D, Druckman J. *Counselor's manual for Prepare-Enrich*. Minneapolis, MN: Prepare-ENRICH. Inc; 1986.
19. Heidarnajad K, Iranpour R, Hakim M. Feasibility Study of the Relationship between Marital Satisfaction with Five Major Personality Traits (Case Study, Islamic Azad University of Bonab). *Women and Family Studies*. 2018;11(42):55-69. [https://jwsf.tabriz.iau.ir/article_667506.html?lang=en]
20. Shafiee E, Dayariyan MM, Rezaei-Jamalouei H. Structural Model of the Relationship between Communication Beliefs and Social Interest Mediated by Self-Differentiation. *Islamic Life Journal*. 2022;6(2):237-44. [<http://islamiclifej.com/article-1-918-en.html>]

21. Fakhri A, Morshedi H, Soleymanian A. Psychometric Properties of Iranian Version of Male Sexual Function Index. *Jundishapur Scientific Medical Journal*. 2014;12(6):655-63. [https://jsmj.ajums.ac.ir/article_49959.html]
22. La Guardia JG, Ryan RM, Couchman CE, Deci EL. Within-person variation in security of attachment: a self-determination theory perspective on attachment, need fulfillment, and well-being. *Journal of personality and social psychology*. 2000;79(3):367. [<https://doi.org/10.1037/0022-3514.79.3.367>]
23. Besharat MA. The Basic Needs Satisfaction in General Scale: Reliability, validity, and factorial analysis. *Quarterly of Educational Measurement*. 2013;4(14): 147-168. [https://jem.atu.ac.ir/article_90.html?lang=en]
24. Ellis A. *Overcoming destructive beliefs, feelings, and behaviors: New directions for rational emotive behavior therapy*: Prometheus Books; 2010.
25. Cao H, Zhou N, Fine MA, Li X, Fang X. Sexual satisfaction and marital satisfaction during the early years of Chinese marriage: A three-wave, cross-lagged, actor-partner interdependence model. *The Journal of Sex Research*. 2019;56(3):391-407. [<https://doi.org/10.1080/00224499.2018.1463503>]
26. Kazemzadeh Atoofi M, Naziry G, Mohammadi M, Behzadipour S. Effect of Mindfulness Based Sexual Relationship Therapy on Orgasm Quality and Sexual Function in Women With Orgasmic Disorder: A Clinical Trial. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 2023;28(4):410-23. [<http://ijpcp.iums.ac.ir/article-1-3795-fa.html>]
27. Demirci MK, ODACI H. The Evaluation of The Relationships Between Subjective Well-Being Level of Married Individuals, Humor Styles, Satisfaction of Basic Psychological Needs, and Marital Adjustment. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*. 2020;10(58):435-55. [<https://dergipark.org.tr/en/pub/tpdrd/issue/57025/802026>]